

Parashat Haman

חכמינו ז"ל אמרו: כל מי שיאמר פרשת המן בכל יום לא תחסר לו פרנסה. ולפני אמירת הפרשה אומרים את היהי רצון. ומותר לומר פרשת המן אפילו בשבת, אלא שאת התפלות על הפרנסה לא יאמר בשבת.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתזמין פרנסה לכל עמך בית ישראל ופרנסת אנשי ביתי בכללם. בנחת ולא בצער בכבוד ולא בכזוי בהתר ולא באסור כדי שנוכל לעבוד עבודתך וללמוד תורתך כמו שזנת לאבותינו מן במדבר בארץ ציה וערבה:

ואמר יי למשה הא אנא מהית לכון לחמא מן שמיא ופקון עמא וילקטון פתגם יום ביומיה בדיל דאנפנון הנהכון באורייתא אם לא:

ויהי ביומא שתיתאה ויתקנון ית דיייתון ויהי על חד תרין על דילקטון יום יום:

ואמר משה ואהרן לכל בני ישראל ברמשא ותדעון ארי יי אפיק יתכון מארעא דמצרים:

ובצפרא ותחזון ית יקרא דיי פד שמיע (קדמוהי) ית תרעמותכון על מימרא דיי ונהנא מה ארי אתרעמתון עלנא:

ואמר משה בדייתו יי לכון ברמשא בכרא למיכל ולחמא בצפרא למסבע בדשמיעון קדם יי ית תרעמותכון די אתון מתרעמין עלוהי ונהנא מא לא עלנא תרעמותכון אלהן על מימרא דיי:

ואמר משה לאהרן אמר לכל בנשטא דבני ישראל קריבו קדם יי ארי שמיעון קדמוהי ית תרעמותכון:

והיה פד מליל אהרן עם כל בנשטא דבני ישראל ואתפניו למדברא והא יקרא דיי אתגלי בעננא:

ומליל יי עם משה למימר:

שמיע קדמי ית תרעמת בני ישראל מליל עמהון למימר בין שמישא תיכלון בכרא ובצפרא תשבעון לחמא ותדעון ארי אנא יי אלהכון:

ויאמר יי אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם וילקטו דבר יום ביומו למען אנפנו הילך בתורתא אם לא:

והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו והיה משנה על אשר ילקטו יום יום:

ויאמר משה ואהרן אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי יי הוציא אתכם מארץ מצרים:

ובקר וראיתם את כבוד יי בשמעו את תלנתיכם על יי ונהנו מה כי תלינו עלינו:

ויאמר משה בתת יי לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע בשמע יי את תלנתיכם אשר אתם מלינם עליו ונהנו מה לא עלינו תלנתיכם כי על יי:

ויאמר משה אל אהרן אמר אל כל עדת בני ישראל קרבו לפני יי כי שמע את תלנתיכם:

ויהי כדבר אהרן אל כל עדת בני ישראל ויפנו אל המדבר והנה כבוד יי נראה בענן:

וידבר יי אל משה לאמר:

שמעתי את תלונת בני ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני יי אלהיכם:

וַיְהִי בְעֶרְבַּ וַתַּעַל הַשָּׁלוֹ וַתִּכַּם אֶת הַמַּחֲנֶה וּבִבְקָר הִיָּתָה
שְׁכַבְתָּ הַטֹּל סָבִיב לַמַּחֲנֶה:

וַתַּעַל שְׁכַבְתָּ הַטֹּל וְהִנֵּה עַל פְּנֵי הַמִּדְבָּר דֶּק מְחַסְפִּים דֶּק
בְּכַפֵּר עַל הָאָרֶץ:

וַיֵּרְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו מֶן הוּא כִּי לֹא
יָדְעוּ מַה הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא הַלָּחֶם אֲשֶׁר נָתַן
יְיָ לָכֶם לֶאֱכֹלָה:

זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ לְקַטֹּוּ מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אֲכָלוּ עֹמֶר
לְגִלְגָּלֹת מִסֹּפֶר נַפְשֹׁתֵיכֶם אִישׁ לְאִשֶׁר בָּאֵהָלוּ תִקְחוּ:

וַיַּעֲשׂוּ כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמִּרְבָּה וְהַמְּמַעִיט:

וַיִּמְדוּ בְּעֹמֶר וְלֹא הָעֲדִיף הַמִּרְבָּה וְהַמְּמַעִיט לֹא הֶחֱסִיר
אִישׁ לְפִי אֲכָלוּ לְקַטֹּוּ:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אֵל יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד בֶּקֶר:

וְלֹא שָׁמְעוּ אֵל מֹשֶׁה וַיּוֹתְרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ עַד בֶּקֶר וַיִּרְם
תּוֹלְעִים וַיִּבְאֵשׁ וַיִּקְצַף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה:

וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר אִישׁ כְּפִי אֲכָלוּ וְחָם הַשָּׁמֶשׁ
וַנָּמָם:

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁשִׁי לְקַטֹּוּ לָחֶם מִשָּׁנָה שְׁנֵי הָעֹמֶר לְאֶחָד
וַיִּבְאוּ כָּל נְשֵׂי־יִשְׂרָאֵל הָעֵדָה וַיִּגִּידוּ לְמֹשֶׁה:

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ שְׁבַתוֹן שְׁבַת קֹדֶשׁ לַיְיָ
מִחֶר אֵת אֲשֶׁר תֹּאפּוּ אַפּוֹ וְאֵת אֲשֶׁר תִּבְשְׁלוּ בִשְׁלוּ וְאֵת
כָּל הָעֵדָף הַנִּיחּוֹ לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד הַבֶּקֶר:

וַיִּנְיְחוּ אֹתוֹ עַד הַבֶּקֶר בְּאִשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא תִבְאִישׁ
וְרָפוּהָ לֹא הִיָּתָה בּוֹ:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכַלְהוּ הַיּוֹם כִּי שְׁבַת הַיּוֹם לַיְיָ הַיּוֹם לֹא
תִמְצָאֵהוּ בַשָּׂדֶה:

שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקַטְהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁבַת לֹא יִהְיֶה בּוֹ:

וְהוּוּ כְרַמְשָׁא וְסִלְיָקָת סָלוֹ וְחַפְתָּ יָת
מִשְׁרִיתָא וּבְצַפְרָא הוֹת נְחֹתָת טָלָא סְחוֹר
סְחוֹר לְמִשְׁרִיתָא:

וְסִלְיָקָת נְחֹתָת טָלָא וְהָא עַל אִפִּי מִדְּבָרָא
דְּעֵדֶק מִקְלָף דְּעֵדֶק כְּגִיר כְּגִלְיָדָא עַל אֲרָעָא:

וְהוֹוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמָרוּ גְבֵר לְאַחֵיהִי מִנָּא
הוּוּ אָרִי לֹא יָדְעוּ מַה הוּוּ וַאֲמָר מֹשֶׁה
לְהוֹן הוּוּ לְחִמָּא דִּיתֵב יְיָ לְכוֹן לְמִיכָל:

דִּין פִּתְגָמָא דִּי פִקִּיד יְיָ לְקוֹטֹוּ מִנִּיָּה גְבֵר
לְפּוּם מִיכְלִיָּה עֹמֶרָא לְגִלְגָּלֹתָא מִנְּוֹן
נַפְשֹׁתֵיכוֹן גְבֵר לְדִי כְּמִשְׁכְּנִיָּה תִסְבוּן:

וְעֵבְדוּ כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַלְקַטֹּוּ דְאַסְגִּי וְדֹאֲעֵר:

וְכָלוּ בְּעֹמֶרָא וְלֹא אוֹתֵר דְאַסְגִּי וְדֹאֲעֵר לֹא
חִסִּיר גְבֵר לְפּוּם מִיכְלִיָּה לְקַטֹּוּ:

וַאֲמָר מֹשֶׁה לְהוֹן אָנֹשׁ לֹא יִשְׂאֵר מִנִּיָּה עַד
צַפְרָא:

וְלֹא קִבְלוּ מִן מֹשֶׁה וַאֲשָׁרוּ גְבֵרִיא מִנִּיָּה
עַד צַפְרָא וְרַחֵשׁ רִיחְשָׁא וְסָרִי וְרָגְזוּ עֲלֵיהוֹן
מֹשֶׁה:

וַלְקַטֹּוּ יִתִּיָּה בְּצַפֵּר בְּצַפֵּר גְבֵר לְפּוּם מִיכְלִיָּה
וּמַה דְּמִשְׁתַּאֲרַר מִנִּיָּה עַל אִפִּי חִקְלָא כַּד
חִמָּא עֲלוּהִי שְׁמִשָׁא פָּשֵׁר:

וְהוּוּ כְיוֹמָא שְׁתִּיאֲתָאָה לְקַטֹּוּ לְחִמָּא עַל חַד
תְּרִין תְּרִין עֹמֶרִין לְחַד וְאֵתוּ כָּל רַבְרָבֵי
כְּנִשְׁתָּא וְחִוִּיָּאוּ לְמֹשֶׁה:

וַאֲמָר לְהוֹן הוּוּ דִי מְלִיל יְיָ שְׁבַתָּא שְׁבַת
קוֹדֶשָׁא קֹדֶם יְיָ מִחֶר יָת דִּי אֲתוֹן עֲתִידִין
לְמִפָּא אַפּוֹ וְיָת דִּי אֲתוֹן עֲתִידִין לְבִשְׁלָא
בְּשִׁילוֹ וְיָת כָּל מוֹתְרָא אֲצַנְעוּ לְכוֹן לְמִשְׁרַת
עַד צַפְרָא:

וַאֲצַנְעוּ יִתִּיָּה עַד צַפְרָא כְּמָא דְפִקִּיד מֹשֶׁה
וְלֹא סָרִי וְרִיחְשָׁא לֹא הוּוּ בֵּיָה:

וַאֲמָר מֹשֶׁה אֲכַלְהִי יוֹמָא דִּין אָרִי שְׁבַתָּא
יוֹמָא דִּין קֹדֶם יְיָ יוֹמָא דִּין לֹא תִשְׁכַּחֲנִיָּה
בְּחִקְלָא:

שְׁתָּא יוֹמִין תִּלְקַטְנִיָּה וּכְיוֹמָא שְׁבִיעֵאָה
שְׁבַתָּא לֹא יִהִי בֵּיָה:

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יֵצְאוּ מִן הָעַם לְלֶקֶט וְלֹא מִצָּאוּ:

וַתְּהֵא בַּיּוֹמָא שְׁבִיעָא נִפְקוּ מִן עַמָּא לְמַלְקַט
וְלֹא אִשְׁבְּחוּ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֵל מֹשֶׁה עַד אָנֹכָה מֵאַנְתֶּם לְשׁוֹמֵר מִצְוֹתַי
וַתּוֹרַתִּי:

וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה עַד אֵימַתִּי אַתּוֹן מְסַרְבִּין
לְמַטְר פִּקּוּדֵי וְאוֹרִיתִי:

רְאוּ כִּי יְיָ נָתַן לָכֶם הַשְּׁבֶת עַל כֵּן הוּא נָתַן לָכֶם בַּיּוֹם
הַשְּׁשִׁי לָחֶם יוֹמִים שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתּוֹ אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי:

חַזוּ אַרְי יְיָ יַחַב לְכוּן שְׁבֶתָא עַל כֵּן הוּא יַחַב
לְכוּן בַּיּוֹמָא שְׁתִּיתָאָה לָחֶם תַּרְיִן יוֹמִין תִּיבוּ
אֲנַשׁ תַּחְתּוֹתְהוּ לֹא יִפּוֹק אֲנַשׁ מֵאַתְרֵיהּ
בַּיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה:

וַיִּשְׁבְּתוּ הָעַם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי:

וַנְחֹ עַמָּא בַּיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה:

וַיִּקְרְאוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת שְׁמוֹ מִן וְהוּא כְּזֶרַע גֹּד לְכֹן
וַיַּעֲמֻוּ כְּצִפְיַחַת בְּדָבָשׁ:

וַקְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל יַת שְׁמֵיהּ מִן וְהוּא כְּבַר
זֶרַע גֹּדָא חֹר וַיַּעֲמֵיהּ כְּאַסְקְרִיטוֹן בְּדָבָשׁ:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוִּה יְיָ מִלֹּא הָעֹמֵר מִמֶּנּוּ
לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת הַלְּחָם אֲשֶׁר
הֵאֱכַלְתִּי אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

וַאֲמַר מֹשֶׁה דִּין פִּתְגָמָא דִּי פִּקִּיד יְיָ מְלִי
עֲמָרָא מְנִיָּה לְמַטְרָא לְדַרְיִכוֹן בְּדִיל דִּיחֲזוּן
יַת לְחָמָא דִּי אוֹכְלִית יַתְכוֹן בַּמִּדְבָּרָא
בְּאַפְקוּתֵי יַתְכוֹן מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם:

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֵל אֶהְרֹן קַח צִנְצֻנֹת אַחַת וְתֵן שָׁמָּה מִלֹּא
הָעֹמֵר מִן וְהִנֵּחַ אֹתוֹ לִפְנֵי יְיָ לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם:

וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן סַב צְלוּחִית חֲדָא וְחַב
תַּפּוֹן מְלִי עֲמָרָא מִן וְאַצְנַע יַתִּיהּ קֳדָם יְיָ
לְמַטְרָא לְדַרְיִכוֹן:

כַּאֲשֶׁר צִוִּה יְיָ אֵל מֹשֶׁה וַיַּנִּיחֵהוּ אֶהְרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת
לְמִשְׁמֶרֶת:

כְּמָא דִּי פִּקִּיד יְיָ לְמֹשֶׁה וְאַצְנַעֵיהּ אֶהְרֹן קֳדָם
סַהֲדוּתָא לְמַטְרָא:

וַבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת הַפֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד בָּאָם אֵל
אֶרֶץ נוֹשֶׁבֶת אֶת הַפֶּן אָכְלוּ עַד בָּאָם אֵל קִצֵּה אֶרֶץ
כְּנָעַן:

וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ יַת מִנְאָ אַרְבַּעִין שָׁנִין
עַד דְּמִיתִיהוּן לְאַרְעָא יַתְבְּתָא יַת מִנְאָ
אָכְלוּ עַד דָּאֲתוּ לְסִיפֵי אַרְעָא דְּכְנַעַן:

וְהָעֹמֵר עֲשֵׂרִית הָאִיפָה הוּא:

וְעֲמָרָא חֵד מִן עֲמָרָא בְּתַלַּת סְאִין הוּא:

אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדְּךָ אַתָּה עֲשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ תַיִמִים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה
מַחִיָּה אֶת כָּלָם וְאַתָּה הוּא שְׁעֵשִׂיתָ נַפְסִים וְנַפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת תְּמִיד עִם אֲבוֹתֵינוּ גַם בַּמִּדְבָּר הַמְטַרְתָּ לָהֶם לָחֶם
מִן הַשָּׁמַיִם וּמִצּוֹר הַחֲלָמִישׁ הוֹצֵאתָ לָהֶם מַיִם וְגַם נָתַתָּ לָהֶם כָּל צְרָכֵיהֶם שְׁמֹלוֹתָם לֹא כָלְתָה מְעַלְיָהֶם כֵּן
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַסְדֶיךָ הָעֲצוּמִים תּוֹנֵנֵנוּ וְתַפְרָנְסֵנוּ וְתַכְלְכְלֵנוּ וְתַסְפִּיק לָנוּ כָּל צְרָכֵנוּ וְצָרְכֵי עַמּוֹךְ בֵּית
יִשְׂרָאֵל הַמְרוֹבִיּוֹת בְּמַלּוּי וּבְרוּחַ בְּלִי טִרַח וְעֵמֶל גְּדוֹל מַתַּחַת יָדְךָ הַנְּקִיָּה וְלֹא מַתַּחַת יָדֵי בָשָׂר וְדָם:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵי וְאַלְהֵי אֲבוֹתַי שְׁתַּכִּיֵן לִי וְלְאַנְשֵׁי בֵיתִי כָּל מַחְסוֹרֵנוּ וְתַזְמִיֵן לָנוּ כָּל צְרָכֵנוּ לְכָל יוֹם
וְיוֹם מַחְזִינוּ דִּי מַחְסוֹרֵנוּ וְלְכָל שְׁעָה וְשְׁעָה מִשְׁעוֹתֵינוּ דִּי סְפוּקֵנוּ וְלְכָל עֵצָם מְעַצְמִינוּ דִּי מַחְזִינֵנוּ מִיָּדְךָ הַטּוֹבָה
וְהַרְחֵבָה וְלֹא כְּמַעוֹט מִפְּעֻלֵינוּ וְקוֹצֵר חֲסָדֵינוּ וּמְזַעֵיר גְּמוּלוֹתֵינוּ וְיִהְיוּ מְזוֹנוֹתֵי וּמְזוֹנוֹת אֲנָשֵׁי בֵיתִי וְזָרְעֵי וְזָרַע
זָרְעֵי מְסוּרִים בְּיָדְךָ וְלֹא בְּיַד בָּשָׂר וְדָם: